

До 80-річчя Олексія Варфоломійовича Панасюка

Олексій Варфоломійович народився 30 березня 1934 року у містечку Катербург (нині село Катеринівка) Кременецького району Тернопільської області. Закінчивши Кременецьке медичне училище імені Арсена Річинського (1954 р.), працював завідувачем сільського фельдшерсько-акушерського пункту, після чого проходив службу в армії, будучи авіамеханіком літака-винищувача «МіГ-17».

У 1964 р. закінчив з відзнакою Чернівецький медичний інститут (нині Буковинський державний медичний університет). Свій шлях у фтизіатрію О.В. Панасюк почав, ще працюючи рентгенолаборантом протитуберкульозного диспансеру (ПТД) у м. Кременці (1957–1958 рр.), а отримавши диплом про закінчення медінституту, практикував лікарем-фтизіатром ПТД (1964–1965 рр.) у м. Дубно Рівненської області, анестезіологом центральної районної лікарні (1965–1968 рр.) у м. Кременці. Після завершення клінічної ординатури (1968–1971 рр.) при Київському науково-дослідному інституті туберкульозу і грудної хірургії імені Ф.Г. Яновського МОЗ УРСР (нині — ДУ «Національний інститут фтизіатрії і пульмонології імені Ф.Г. Яновського НАМН України» — НІФП)

працював у тубдиспансері № 6 м. Києва (нині № 1), очоливши фтизіохірургічне відділення (1971–1975 рр.).

О.В. Панасюка, як штатного науковця, обирали за конкурсом спочатку асистентом кафедри фтизіатрії з курсом пульмонології Національного медичного університету імені О.О. Богомольця (1976–1979 рр.), згодом — старшим (1979–1985 рр.) і головним науковим співробітником (1994–1996 рр.) та завідувачем (1985–1994 рр.) відділення терапії туберкульозу і неспецифічних захворювань легень НІФП. Від 1996 р. і дотепер він — професор кафедри фтизіатрії і пульмонології (завідувач — проф. В.П. Мельник) Київського медичного інституту Української асоціації народної медицини (нині ПВНЗ «Київський медичний університет УАНМ» — КМУ УАНМ). Цим установам він віддав 46 років плідної праці: брав участь у випуску не однієї тисячі лікарів, виступав опонентом на захистах кандидатських і докторських дисертацій, автор понад 260 наукових друкованих праць, у тому числі підручника «Пульмонологія і фтизіатрія» (2009 р.), перевиданого як національний підручник для лікарів-інтернів (2011 р.); 2 монографій, 4 навчальних посібників, 1 патенту України і

9 авторських свідоцтв на винаходи, відомчої інструкції, 9 методичних рекомендацій, 7 інформаційних листків з актуальних питань фтизіатрії та пульмонології.

За період з 1985 р. по 2014 р. під керівництвом О.В. Панасюка підготовлено 2 аспірантів, 7 клінічних ординаторів, 8 магістрів медицини, понад 50 лікарів-інтернів за фахом «Фтизіатрія», «Пульмонологія», «Пульмонологія та фтизіатрія», а також захищені 1 докторська і 7 кандидатських дисертацій.

Один із основних напрямів наукової діяльності О.В. Панасюка впродовж понад 20 років (1969–1990 рр.) — вивчення амілоїдозу у хворих на туберкульоз легень. У 1973 р. він захистив кандидатську дисертацію (наукові керівники — проф. І.М. Слепуха і проф. А.П. Пелешук) на тему «Хірургічне лікування поширеного хронічного деструктивного туберкульозу легень у хворих на загальний амілоїдоз», у 1989 р. — докторську дисертацію (науковий консультант проф. О.М. Іванюта) на тему «Амілоїдоз у хворих на туберкульоз легень». Наукові праці розширили уявлення про етіологію амілоїдозу, дали змогу пояснити патогенез при всіх його формах, а також запропонувати розроблені нові методи діагностики, профілактики і лікування цієї дуже небезпечної недуги при туберкульозі легень.

Важливі напрями наукової діяльності О.В. Панасюка також висвітлено у працях «Вивчення особливостей іннервації і кровопостачання м'язів привідної групи стегна людини та їх значення в клініці» (1962–1964 рр.); «Удосконалення діагностики і лікування туберкульозу позалегенової локалізації, зокрема туберкульозного лімфаденіту, менингоенцефаліту» (1978–2000 рр.); «Розробка науково-обґрунтованих показань до лікування і нової ефективної технології амбулаторної допомоги в денних стаціонарах хворим з неспецифічними захворюваннями і туберкульозом органів дихання» (1999–2000 рр.); «Наукове обґрунтування застосування вітаміну Е, контрикалу, амбену, кислоти амінокапронової, флуренізиду і деяких фітопрепаратів у комплексному лікуванні туберкульозу легень (1980–2000 рр.)».

О.В. Панасюку присвоєно вчене звання старшого наукового співробітника за спеціальністю «фтизіатрія» (1986 р.) і професора кафедри фти-

зіатрії (1996 р.). З 1979 р. він надає виїзну екстрену консультативну медичну допомогу важкохворим у протитуберкульозних лікувальних (переважно обласних) закладах України, особливо з питань туберкульозного менингоенцефаліту. Із зазначеної патології О.В. Панасюк опублікував 2 монографії (у співавторстві): «Туберкульозний менингоенцефалит» (К.: Здоров'я, 1987.— 127 с.), «Туберкульоз позалегенової локалізації» (К.: Логос, 1998.— 376 с.). У 2006–2014 рр. провів 110 візитів у всі регіональні Центри СНІДу України, де під час кожного візиту протягом 2–3 днів брав участь у проведенні клінічного наставництва з питань ко-інфекції туберкульоз/ВІЛ/СНІД, опублікувавши з цієї теми понад 20 робіт.

Фахова і наукова діяльність О.В. Панасюка не обмежувалась тільки навчанням, працею на кафедрі та клініці. Його турбує громадська робота у вузі, Києві й Україні: ще студентом його призначили заступником старости курсу і обрали головою наукового товариства студентів медінституту; працюючи лікарем, був обраний головою профкому Кременецької районної лікарні, а будучи асистентом, був призначений відповідальним за обмінну виробничу практику студентів НМУ; багато років працював ученим секретарем Республіканської проблемної комісії «Фтизіатрія і пульмонологія» МОЗ України, членом правління наукового товариства фтизіатрів України, спецредактором розділу «Пульмонологія і фтизіатрія», журналу «Лікарська справа», заступником голови правління Київського міського товариства фтизіатрів, членом редакційної ради журналів «Український пульмонологічний журнал» та «Туберкульоз, легенева хвороба, ВІЛ-інфекція». Професор О.В. Панасюк з 1993 по 1999 р. був членом спеціалізованої вченої ради при НІФП із захисту кандидатських і докторських дисертацій з фтизіатрії, пульмонології та клінічної імунології. У 2011 р. обраний академіком АНВШ України.

О.В. Панасюк має відзнаки: нагрудний знак «Изобретатель СССР», медаль «Ветеран праці», численні грамоти, подяки і премії.

Бажаємо ювілярові зберігати здоров'я для успішного проходження дев'ятого десятиліття!

*Колеги, учні, редакція журналу
«Туберкульоз, легенева хвороба, ВІЛ-інфекція»*